

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

DZIECKO I MEDIA

Jak uczynić Internet sojusznikiem w wyborze drogi zawodowej dziecka?

Dr Dorota Chmielewska Łuczak, Instytut Psychologii UWr

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

7 kwietnia 2014 r.

Organizatorzy

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

Wizja przyszłości spojrzenie retrospektywne rodziców i antycypacyjne dzieci:

- Kim chcę być w przyszłości?
- Jak zdecydować, co chcę robić w życiu zawodowym?
- Co zrobię, jeśli sprawy nie potoczą się zgodnie z planem?
- Jak przez długi czas dawać z siebie wszystko to, co mam najlepsze?
- Jak sprawić, aby w przyszłości moje silne strony nie zanikały?
- Co mi jest potrzebne do odniesienia sukcesu?
- Co w przyszłości będzie mnie uszczęśliwiać?
- Co mogę dać światu?

- Dla dzieci i młodzieży przyszłość musi uwzględniać tu i teraz, ponieważ to właśnie z tym, **co teraz mają** oni sami wyruszają na jej podbój.
- Wiele zawodów które będą za lat 10, 15, 20 podejmować obecne dzieci i nastolatki – **jeszcze nie istnieje!**

„gdybyśmy zapytali klientów czego potrzebują, to powiedzieliby, że szybszego konia, ponieważ nie wiedzieli czym właściwie jest samochód”
H.Ford

- Podejmowanie decyzji i dokonywanie wyboru
- czy większy wybór jest lepszy?
- Nie wszystkie wybory zwiększają wolność i poczucie szczęścia.
- Iluzja możliwości
- Dlaczego decyzje rozczarowują?
- Co zrobić z wyborem?

Paradoks wyboru i jak sobie z nim radzić (B.Schwartz)

- W Relacjach
- W Nauce
- W Działaniu

- poznanie i wykorzystywanie silnych stron daje ludziom poczucie misji, wolności i niezależności, sprawia, że zwiększają swoje kompetencje i mają satysfakcję z pracy.
- Aby dzieci faktycznie rozwijały swoje silne strony, muszą je poznać same- dorośli tylko udzielają pomocy

- Sposoby, strategie i ćwiczenia pomagające rozpoznać mocne strony

Jak rozpoznać potencjał dziecka i jego silne strony (J.Fox, M.Buckingham)

- Jakie zajęcia dają mi poczucie siły?
- W jaki sposób mogę te zajęcia w życiu zawodowym i osobistym powtarzać?
- Co mogę wnieść do zespołu?
- Jak wytłumaczyć innym moje mocne strony?
- Z jakimi ludźmi chciałbym pracować w przyszłości?
- Jakie cechy powinien mieć mój przyszły szef żeby aktywować moje mocne strony?

Analiza potencjału dziecka- Mocne Strony – przydatne pytania

- **Inteligencje wielorakie (H.Gardner) czy też kompetencje:**
- Językowo- werbalna (słowo mówione i czytane)
- Logiczno- matematyczna (rozumowanie i rozwiązywanie problemów)
- Wizualno- przestrzenna (patrzenie i wyobrażanie sobie)
- Kinetyczna (ciało ruch)
- Muzyczna (zdolności muzyczne)
- Interpersonalna (interakcje z innymi ludźmi)
- Intrapersonalna (uczucia, postawy, wartości)
- Przyrodnicza
- .....
- **3 typy inteligencji R.Sternberga:**
- analityczna,
- praktyczna,
- twórcza

Inteligencje, kompetencje

- Motywacja a odroczenie gratyfikacji (W.Mischel), samodyscyplina (Duckworth, Seligman)
- Zdolności emocjonalne -dlaczego inteligentni uczniowie nie podejmują nowych wyzwań?
- Akceptowanie porażki jako „części składowej” sukcesu (zasada 80/20)
- Rozpoznanie odpowiedniego momentu działania (Aronson)
- Gotowość i chęć ciągłego uczenia się- wymagania się zmieniają, większość młodych osób będzie zmieniać nie tylko miejsca pracy ale też zawody (lub funkcjonować w dziedzinach interdyscyplinarnych)
- Otoczenie, rodzina, rówieśnicy i wpływ kulturowy
- Kompetencje miękkie: *„mecze wygrywa się dzięki talentowi, ale mistrzostwo zdobywa się dzięki inteligencji i grze zespołowej” Michael Jordan*

Co sprzyja sukcesowi

- Własne doświadczenie zawodowe
- postawy wobec własnej pracy zawodowej
- Postawy wobec pracy zawodowej
- Uprzedzenia
- Wiedza- drogi zawodowe,
- Wiedza -drogi kształcenia,
- Wiedza - możliwości, potencjał dziecka

Rodzice- wiedza, postawy

- **Na pieniądze** – praca jest traktowana instrumentalnie- jako sposób zarabiania pieniędzy
- **Na karierę**- traktują pracę jako środek do zdobycia szacunku, wysokiego statusu i większych pieniędzy
- **Na powołanie**- codzienna praca stanowi dla nich ekscytujące wyzwanie, nie są pracoholikami.
- Plusy i minusy każdej orientacji

Orientacje zawodowe

- Status społeczny
- Kontrola nad własnym życiem, poczucie bezpieczeństwa
- Przyjemności
- Możliwość wywierania wpływu (polityka, pomaganie, zmiany społeczne)
- Czy pieniądze dają szczęście? – w świetle badań

Orientacja zawodowa: Korzyści jakie przynoszą pieniądze

Orientacja zawodowa- powołanie

- Wiele zawodów może być źródłem poczucia szczęścia
- Każda praca może być powołaniem- istotne jest dopasowanie (np. temperament, osobowość, kompetencje) i zaangażowanie
- Stopień w jakim praca stanowi optymalne wyzwanie
- Tajemnicze flow -"przepływ" (M.Csikszentmihalyi)

po czym poznajemy najlepsze miejsca pracy?

- możliwość sprawowania osobistej kontroli
- Rozmaitość zadań
- Wspierający przełożeni
- Poważanie i wysoki status
- Dobra płaca i dodatkowe świadczenia
- Jasne wymagania i informacje jak je spełniać

- Tylko nieliczni czerpią przyjemność z pracy, która jest prosta i powtarzalna i nie ma większego sensu
- Jednym z najlepszych sposobów na zapewnienie sobie satysfakcjonującej pracy jest kształcenie się, zdobywanie umiejętności, kompetencji niezbędnych do wykonywania trudniejszych zawodów.
- **Wzrost merytokracji** - zależności między liczbą lat nauki a wynagrodzeniem

Współczesne przemiany na rynku pracy

- **Mobilność** (elastyczne umowy, formy pracy, ponadnarodowy charakter, telepraca, outsourcing, praca w projektach, leasing pracowniczy)
- **Zanikanie wielkich przedsiębiorstw** (przedsiębiorstwa z wysoko wykwalifikowanymi pracownikami, gdzie celem jest sprzedaż wiedzy)
- **ruchome płace** - zależne od rynku pracy, indywidualizacja umów o pracę

Współczesne przemiany na rynku pracy

- **Testy preferencji zawodowych** – stosowane w poradniach wychowawczo- zawodowych
- **Kwestionariusze samopoznania** występujące w Internecie- jak rozpoznawać ich przydatność
- **Internet** – jakie możliwości poznawania możliwości i kompetencji daje obserwowanie (samoobserwowanie) działalności dziecka (np. w grach komputerowych)
- **Internet**- czego można się dowiedzieć o możliwych wyborach zawodowych
- **Internet-social media** wykorzystane do zdobywania informacji, organizowania się, „zasoby ludzkie” w social media
- **Internet- social media** „6 stopni oddalenia” (Milgram)
- **Internet- social media**- mniej hierarchii, więcej informacji

- **Jak wspierać dziecko** w wyborze drogi zawodowej?...jak słuchać, jak rozmawiać?
(Faber, Mazlish)

Do czego mogą być pomocne...